

Ось і дочекалися! Нарешті весна і свято 8 Березня! Так хочеться бути вродливими, коханими й щасливими, гарно виглядати і на роботі, і вдома. А якщо ваше робоче місце в аптеці? Який макіяж найкраще пасуватиме до форменого білого халата й шапочки? Чи доцільно жінці-фармацевту користуватися парфумами на роботі? Із такими запитаннями ми звернулися до Світлани Климишиної, канд. фарм. наук, старшого викладача кафедри організації економіки фармації та курсу технології ліків ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького

Мейк-ап для провізора

— Насамперед хотілося б нагадати нашим читачкам кілька загальних правил, за якими належить обирати для себе косметичні засоби, — розповідає Світлана Олександрівна. — Отже, передусім треба визначити, косметичною продукцією якої категорії ви будете користуватися. Загалом їх існує чотири.

1. Косметика категорії mass market — це дешеві засоби, що виробляються величезними партіями на основі продуктів нафтохімії. Така косметика має тривалий термін зберігання через вміст потужних консервантів, зокрема ніпазолу й параформу, а також посідає перше місце щодо розвитку негативних побічних реакцій — дерматитів, набряків і почервонінь, тобто вона небезпечна не тільки для шкіри, а й для організму загалом.

Для рекламування косметики найнижчого класу виробники використовують грубу нав'язливу рекламу. Що цікаво, прибуток від її реалізації розподіляється наступним чином: 70% — реклама, 20% — упаковка і лише 10% — власне виробництво.

2. Косметика категорії middle market призначена для середнього класу населення, тому і якість цієї продукції вище порівняно з першою категорією. До складу такої косметики входять натуральні компоненти та екстракти лікарських рослин (від 30 до 60%). Ці косметичні засоби нетоксичні, оскільки консерванти отримують із рослинної сировини. Така косметика призначена для естетичного догляду за шкірою, покращення зовнішнього вигляду шкіри обличчя, тіла та волосся. У її виробництві застосовують високі температури, тож така косметика не може

Світлана Климишина

справляти виражений візуальний ефект. Крім того, middle market здатна викликати звикання, тому її не рекомендують використовувати більше шести місяців. Із метою безпеки краще користуватися засобами однієї косметичної лінії.

3. Через високу вартість косметикою категорії lux користується приблизно 5% населення. Вона випускається невеликими партіями й містить натуральні інгредієнти, витяжки з лікарської рослинної сировини. Екстракти отримують шляхом холодного віджиму під впливом низьких температур, завдяки чому повністю зберігаються всі біологічно активні компоненти, а у виробництві застосовуються високі сучасні технології, наприклад холодне емульгування. Таким чином, косметика цього класу справді покращує стан шкіри й вирішує естетичні проблеми, водночас

вона є гіпоалергенною та не викликає звикання.

4. Косметика для професіоналів, як уже зрозуміло із самої назви, створена для професійного використання в косметичних салонах. Вона розрахована на швидкий візуальний ефект завдяки вмісту швидкодіючих компонентів. Але цей позитивний візуальний ефект так само швидко зникає, і саме це спонукає клієнтів бути постійними відвідувачами салонів краси. Власне кажучи, на цьому принципі і ґрунтується діяльність таких закладів.

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ

— Хоча більшість сенсаційних повідомлень про шкodu тих чи інших косметичних інгредієнтів не витримують жодної критики, в косметичних засобах справді можуть міститися речовини,

44 ФАРМАКлас

які викликають ураження клітин шкіри й алергічні реакції, — застерігає Світлана Климишина. — Отже, обравши для себе клас косметики, варто запам'ятати кілька важливих правил її використання.

1. **Перед застосуванням будь-якого нового косметичного засобу обов'язково уважно прочитайте інструкцію.** Ця інформація особливо важлива, коли ви придбали новий дезодорант-антиперспірант, вибілюючий крем, депілятор, фарбу або засіб для домашньої хімічної завивки волосся.
2. **Проведіть тест на ймовірну алергічну реакцію.** Нанесіть невелику кількість засобу на внутрішню поверхню ліктьового згину й залиште на 24 години. Якщо через добу з'явиться почервоніння або свербіж, не використовуйте цей продукт.
3. У жодному разі **не продовжуйте користуватися косметикою, якщо вона викликає будь-яке подразнення.** Коли ж ви не впевнені, який саме засіб викликав алергічну реакцію, тимчасово припиніть користуватися всією косметикою.
4. **Слід розрізняти поняття «алергія» і «подразнення шкіри».** Якщо реакція виникає щоразу й навіть при нанесенні дуже маленької кількості (краплі) засобу, то це алергія. Коли ж це

Спершу треба визначити, косметичною продукцією якої категорії ви будете користуватися

явище періодичне і залежить від кількості засобу та тривалості його перебування на шкірі, йдеться про подразнення.

5. **Алергічна гіперчутливість може проявитися в будь-який момент.** Поширена думка, що небажана реакція виникає тільки на нову косметику. Це не так. Крім того, виробники іноді змінюють рецептуру, вводячи до складу косметичних засобів нові інгредієнти.
6. **Виявляйте особливу обережність, коли йдеться про будь-які засоби для очей.** Наприклад, контур, нанесений олівцем, може зосереджуватися біля сальних залоз, закупорювати їх, спричиняючи запалення. Подовжувальні нейлонові волокна туші можуть потрапити в око й так само викликати запалення. Ніколи й нікому не дозволяйте користуватися вашою косметикою.
7. **Користуйтеся чистими аплікаторами, коли тестуєте новий засіб у магазині.**
8. **Ніколи не розбавляйте косметичні засоби водою або слиною,** щоб повернути їм колишню консистенцію. Це може спровокувати посилене розмноження бактерій.
9. **Якщо ви помітили, що косметика змінила консистенцію (розшарувалася), колір або запах, не використовуйте її.** Із часом дія консервантів слабшає, і вони вже не здатні боротися з бактеріями.
10. **Щільно закривайте баночки з кремом.** Крем із баночки рекомендувано діставати спеціальним шпателем чи лопаточкою, а не руками.
11. **Не зберігайте косметичні засоби на сонці та біля джерел тепла.** Світло й тепло послаблюють дію та руйнують консерванти.

12. **Якщо у вас чутлива шкіра, обережно використовуйте ароматизовану косметику.**

13. **Пам'ятайте, що подразнювальна дія косметики залежить від проникності шкіри.** Після гарячої ванни (особливо з піною), застосування скрабів і засобів для глибокого очищення шкіри, пілінгів вірогідність подразнення після нанесення косметики істотно зростає. Тому перш ніж відмовлятися від косметичного засобу, що викликає подразнення, спробуйте використати його в іншій ситуації.

ПРО ПАРФУМИ ЗАБУДЬТЕ

Відомий випадок, коли в одному з госпіталів Кореї хворі звернулися до керівництва лікувального закладу із проханням видати персоналу помаду для губ, бо іноді медики виглядали гірше, ніж їхні пацієнти в ліжках. Отже, можемо бути впевнені, що відвідувачі аптек також хочуть бачити перед собою охайних і доглянутих провізорів і фармацевтів.

Тож який макіяж буде доречним для жінки, яка працює в аптеці за першим столом?

— Стриманий і діловий, — відповідає Світлана Климишина. — Тут головне — знайти свій стиль і засоби, які відповідатимуть вашому типу зовнішності, а також сезону (літо, осінь, зима, весна). Обличчя жінки-провізора має бути життєрадісним і випромінювати здоров'я.

Якщо природний колір волосся з попелястим відтінком, можна сміливо використовувати нейтральні та кольори холодної гами, якщо ж воно має рудий відтінок, вам пасуватимуть усі кольори осені. Та навіть якщо ви смілива жінка й любляєте експерименти, не варто приходити на роботу в аптеку з дуже яскравим макіяжем, використовувати блискітки та перламутр. Помаду також бажано вибирати матову, можна також яскравих відтінків.

Приховати почервоніння шкіри та дрібні висипання допоможе коректор зеленкуватого відтінку, який містить антисептик для зменшення запальних явищ. А бежево-рожевий консилер замаскує темні кола під очима. Не забуваймо, що всі коректори наносять на шкіру не розтушовуючи. Пудру краще використовувати розсипну або компактну натуральних відтінків, вона підкреслює здоровий колір обличчя, а також усуває надмір жиру й масний блиск. Доречно використовувати й рум'яна легких матових відтінків, але якщо ви засмагали на сонці або в солярії, це буде зайвим.

Попри те, що перші у світі аромакомпозитції створювалися саме аптекярями, користуватися парфумами фармацевтам на робочому місці заборонено. Передусім з огляду на ймовірні алергічні реакції з боку відвідувачів аптек, адже, на жаль, більшість із них є хворими людьми.

Як уже зазначалося, до складу сучасних косметичних і парфумерних засобів входять синтетичні складники, отримані з таких субстратів, як продукти переробки кам'яного вугілля та нафтохімії. І коли ви наносите парфуми на шкіру, то, звичайно, наносите й ці компоненти. При випаровуванні й потрапленні в повітря вони здатні викликати в оточуючих алергічні прояви — чхання, кашель, задишку, головний біль, запаморочення та нудоту. Тож особливо небезпечно вдихати запах парфумів людям, що страждають на астму. Проте алергічна реакція — це не найгірше, чим загрожує часте використання парфумів. Як показали дослідження, інгредієнти, що входять до складу парфумерних засобів нового покоління, здатні змінювати рівень гормонів в організмі людини. Вчені встановили, що існує кілька десятків складових парфумів, які порушують гормональний баланс організму. Деякі з них володіють впливом, подібним до дії жіночого гормону естрогену, є й такі, що нагадують дію гормонів щитовидної залози.

Результати останніх досліджень американських учених показали, що особливо небезпечні в цьому сенсі олії лаванди та чайного дерева — вони стимулюють ефект гормону естрогену й знижують ефект чоловічого гормону андрогену. Отже, аби не зашкодити відвідувачам аптеки, використовувати парфуми на роботі провізором не рекомендовано.

Підготувала Лариса Дедишина